

Zastupno deporečana
na adresu: (originał)

Petr Cibulka,
Nálepškova ul. č. 38
Brno
ana 11. 12. 1995.

Prizal osobně na poštu
8. 12. 1995 J. Anđel.
Odrelaei thito škorei
23. 12. 1995. J. Anđel.

34 C 171/93

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMĚNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudkyně JUDr. Romanou Vostrejšovou v právní věci žalobce 1/ Petra C I B U L K Y, redaktora, bytem Nálepškova ul. č. 38, Brno a 2/ Lubeše V Y D R Y, redaktora, bytem Špiščíkova 37, Praha 8, oba zast. JUDr. Ing. Jaroslava Anđelem, obecným zmocněncem, bytem Praha 10, Toletého 19, proti žalovanému Václavu H A V L O V I, prezidentu ČR, bytem Dělostřelecká 1, Praha 8, zast. JUDr. Eleonou Horákovou, advokátkou, advokátní kancelář v Praze 1, Štěpánská 61, o ochranu osobnosti

číslo:

I. žaloba žalobce Petra Cibulky s návrhem, aby žalovaný byl uznán povinným se svůj náklad sveřejnit v polském listu Gazeta Wyborcza text tohoto sdění: "Pokud jsem v rozhovoru pro Gazetu Wyborcza uvedl, že sveřejnění zasedání způsobilo mnoho tragedií, že byly i případy dětí, které spáchaly sebevraždu proto, že jejich otec je uveden v zasedacích sveřejněných v listu Rudé Krávo, nejsou tyto znovu uvedené údaje podloženy skutečnými fakty, jde pouze o moji neověřenu domněnku. Proto se omlouvám všem Petrovi Cibulkovi a Lubešovi Vydrovi za škodu, kterou mým výrokem utrpěli osobně, i jako novináři," s a m í t á .

II. žaloba žalobce Petra Cibulky s návrhem, aby žalovaný byl uznán povinným sveřejnit na svůj náklad text uvedený pod bodem I. výroku tohoto rozsudku v deníku Mladá fronta Dnes s a m í t á .

III. Řízení o shodném návrhu žalobce Luboše Vydry s e s a -
a t a v u j e .

IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

O d ť v o d a ě n í :

Žalobci se podáním ze dne 9. 9. 1993 domáhali vydání rozhodnutí, kterým by byl žalovaný uznán proviným uveřejnit na svůj náklad v polském deníku Gazeta Wyborcza a českém deníku Mladá fronta Dnes omluvu ve snění uvedeném v samostatném výroku I. tohoto rozsudku.

Žaloba opírala o tvrzení, že žalobce dne 3. 6. 1993 na státním sáuku v Lánech hovořil s novinářem Adamem Michnikiem o zákonu č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České republiky, v zvláštním povědomí známém jako "lustrace".

Tedy měl žalobce prohlásit, že "nelegálně zveřejněné seznamy spolupracovníků bezpečnosti v listu Rudé Krávo způsobily nezdravý počet lidských tragédií. Víe o případech sebevražd, kdy děti vyskočily z okna, protože se dozvěděly, že jejich otec je na tomto seznamu". Tento výrok žalovaného byl zveřejněn i v deníku Mladá fronta Dnes.

Vyjádření žalovaného se týká přímo činnosti žalobců, ti však o žádných tragédiích nevědí, a jsou přesvědčeni, že výrok žalovaného je nepravdivý, čímž je poškozena pověst žalobců s tím, že jsou výrokem žalovaného postaveni do pozice nezodpovědných osob, "jině je nad objektivnost informací stavěna lačná senzacechtivost".

Žalovaný navrhl, aby soud řízení zastavil s odůvodněním, že rozhovor dne 3. 6. 1993 v sáuku presidenta České republiky v Lánech, poskytl novináři Adamu Michnikovi jako prezident republiky a dle čl. 84 odst. 3/ 1. st. zák. ČR, č. 1/1993 Sb. prezident není s výkonem své funkce odpovědný.

Soud I. stupně usnesením ze dne 17. 6. 1994 řízení zastavil s odůvodněním, že s výjimkou žalovaného bylo prokázáno, že předemtný rozhovor poskytl žalovaný jako prezident republiky, vyjádřil v něm své stanovisko na účinky tzv. lustracího zákona, který podepsal, a vyjádřil svůj názor na žalobci publikované seznamy tajných spolupracovníků bývalé Státní bezpečnosti /dále jen StB/ v tiskovině Rudé Krávo.

Vzhledem k tomu, že dle čl. 54 odst. 3/ Ústavy ČR, čl. 1/1993 Sb. - Ústavy České republiky není prezident republiky s výkonu své funkce odpovědný, dovodil soud I. stupně, že na straně žalovaného není dána jedna z podmínek řízení, která se váže přímo k osobě žalovaného, a která spočívá právě v neodpovědnosti žalovaného z výkonu své funkce. Jedná se o takový nedostatek podmínky řízení, který je neodstranitelný, a proto bylo řízení dle ust. § 104 odst. 1/ o. s. ř. zastaveno.

K odvolání obou žalobců odvolací soud - Vrchní soud v Praze zrušil usnesení ze dne 29. 11. 1994 usnesení soudu I. stupně s právním názorem, že podmínky řízení na straně žalovaného splněny byly, a není důvod k zastavení řízení dle § 104 odst. 1/ o. s. ř.. Dále uvedl, že od podmínek řízení, za kterých se někdo stává účastníkem řízení, je třeba odlišovat tzv. věcnou legitimaci.

Ta vyplývá z hmotného práva a jde o stav, kdy fyzická, či právnická osoba jsou subjekty práva /povinnosti/, jel je předmetem řízení. Nedostatek věcné pasivní legitimace pak znamená, že žalovaný není nositelem hmotněprávní povinnosti o kterou v řízení jde.

Neodpovědnost prezidenta republiky, kterou soud I. stupně dovodil z ust. čl. 54 odst. 3/ Ústavy ČR, jím posouzením se odvolací soud v tomto stadiu řízení nezabýval, pak je třeba posuzovat jako hmotněprávní vztah žalovaného k věci.

Soud I. stupně, vášn právním názorem soudu odvolacího /§ 226 o. s. ř./, pak žaloba zamítl, přičemž důvodem zamítnutí je skutečnost, že žalovaný není nositelem hmotněprávní povinnosti, o kterou v řízení jde, neboť dle čl. 54 odst. 3/ Ústavy ČR není s výkonu své funkce odpovědný.

Izrušené výroky, ve kterých se měl žalovaný dotknout osobnostních práv žalobců chráněných ust. § 11 obč. zák., totiž žalovaný přinesl jako prezident republiky, v místě určené k výkonu své funkce a vyjádřil v něm svůj názor na účinky zákona, který jako prezident republiky podepsal. Pokud tedy není žalovaný osobou z hmotného práva povinnou, nezabývá, nežli žalobu pro nedostatek pasivní věcné legitimace na straně žalovaného zamítnout.

Nad rámec již uvedeného pokládá soud za vhodné uvést, že žaloba by musela být zamítnuta i kdyby tohoto hmotněprávního nedostatku na straně žalovaného nebylo, a to s důvodů věcných. Žalobci protiprávně získali materiály bývalé StB, která byly a jsou označeny jako přísně tajné, tyto materiály uveřejnili v roce 1992 v periodiku s tehdejšími názvem Rudé Krávo, jehož byli redaktory, a uvedení: Kompletní seznam spolupracovníků Státní bezpečnosti.

Tím žalobci porušili osobnostní práva řady osob, neboť měli souhlas osob, v seznamech uvedených k uveřejnění jejich jmen, příjmení a rodných čísel a k tomuto uveřejnění žalobce nesouhlasili ani zákonná licence. Navíc tyto materiály žalobci prezentovali tak, že jde o bezchybné údaje o osobách

spolupracujících s bývalou StB, a tak to také bylo veřejnosti přijato.

Sesnaný tajných spolupracovníků StB, které žalobci v roce 1992 uveřejnili, jsou ve skutečnosti sesnány osob a v i d o v a - m ý c h bývalou StB, že se jedná o evidenci, pak již žalobci se- uveřejní. Skutečnost, že určitou osobu bývalá StB jako svého tajného spolupracovníka v určité kategorii evidovala, ještě nemusí znamenat, že taková osoba kvalifikovaným způsobem spolupráci StB příslibila, že se jako tajný spolupracovník StB chová a tak jednala, a že její evidence v materiálech StB nebyla výsledkem svévoleného aktu příslušníka StB.

Je pak všeobecně známo a bylo i oficiálně deklarováno, že StB byla zločineckou organizací, a již z tohoto pohledu nelze pohlížet na materiály StB získané a shromážděné, případně vytvořené, jako na něco zcela důvěryhodného a bezchybného.

Tyto poslední jmenované případy pak měl stejně na mysli žalovaný, když v rozhovoru s novinářem Michníkem vyjádřil své stanovisko k žalobci uveřejněným materiálům bývalé StB, a k účinkům jaké může mít toto uveřejnění.

Žalovaný vyjádřil své stanovisko k uveřejnění písemně tajných materiálů, které žalobci získali dosud nezjištěným způsobem, vyjádřil svoji věcnou, přehlednou a oprávněnou kritiku k účinkům uveřejnění těchto materiálů, takže v případě věcného rozhodnutí o žalobě by tato musela být ze shora uvedených důvodů zamítnuta. Navíc je pak povinností žalobců, jako novinářů, informovat veřejnost způsobem slučitelným s deontologickými principy.

Žalobce Luboš Vydra vsal žalobu podána ze dne 10. 4. 1995 zcela zpět, žalovaný se zpětvzetím žaloby souhlasil. Z povahy předseda řízení nevyplyvá, že by se na straně žalobců jednalo o nerozlučné společenství /§ 91 odst. 2, o. s. p./, takže žalobce Vydra při svých úkonech jedná sám se sebou, nebylo tedy třeba souhlasu se zpětvzetím žaloby od žalobce Cibulky, a soud proto řízení o návrhu žalobce Luboše Vydry zastavil /ust. § 98 odst. 1/ o. s. p./.

Výrok o nákladech řízení mezi žalobcem Vydrou a žalovaným je dán ust. § 148 odst. 1/ písm. c/ o. s. p. V řízení mezi žalobcem Cibulkou a žalovaným by sice žalovaný splňoval podmínky pro přiznání náhrady nákladů řízení úspěšně vynaložených na bránění svého práva, soud je však žalovanému nepřiznal, neboť náklady řízení neúčtoval.

P o u k a z a n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání, a to do 15 ti dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Praze, prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 2. listopadu 1995.

JUDr. Romana V O S T R K J Š O V Á, v. r.

Za správnost vyhotovení:

